

Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2000 r.

Budżet gminy na 2000 r. korygowany był 8rotnie. W wyniku tych korekt ostateczne wielkości budżetu ukształtowały się na poziomie:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	odchylenia	% odchyleń
planowane dochody	10 261 544	9 712 844	- 548 700	- 5,3
planowane wydatki	10 484 734	10 082 385	- 402 349	- 3,8
planowany deficyt	- 223 190	- 369 541	- 146 351	- 65,6

I Dochody budżetu gminy

W stosunku do planu pierwotnego zmiany w planowanych dochodach przedstawia poniższe zestawienie:

- dochody z podatków i opłat	- 550 596
- udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	- 248 933
- wpływy od jednostek budżetowych	- 65 669
- dochody z majątku gminy	- 356 000
- pozostałe dochody własne	+ 100 187
- dotacje budżetowe	+ 24 446
w tym: na inwestycje	- 525 000
- subwencje	+ 547 865
Razem:	- 548 700

Szczegółowe uzasadnienia zmian w budżecie zostały podane w uchwałach Rady Miejskiej i Zarządu Miasta w sprawie korekt budżetu. Podsumowując te zmiany można przypomnieć najważniejsze powody, które legły u podstaw zmian budżetu. I tak:

Zmniejszenie planu dochodów w podatkach i opłatach lokalnych podyktowane zostało faktem uzyskania w trakcie roku przez jeden z zakładów pracy statusu zakładu pracy chronionej przez co został on ustawowo zwolniony z wpłat podatku od nieruchomości i od środków transportowych na rzecz gminy.

Na zmniejszenie planu dochodów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych wpłynęły wysokie bezrobocie na terenie gminy oraz trudna sytuacja finansowa zakładów pracy.

Głównym powodem zmniejszenia planowanych wpływów od jednostek budżetowych było przekształcenie w II półroczu 2000 r. przedszkoli i żłobka z jednostek budżetowych w zakłady budżetowe. W efekcie tych zmian odpłatność za wyżywienie i partycypacja w kosztach utrzymania zasiłała dochody własne tych zakładów zmniejszając wpływy budżetowe gminy.

W przypadku dochodów z majątku gminy zostały one w planie pierwotnym zaplanowane na wyrost bez możliwości ich realnego osiągnięcia.

Plan pierwotny pozostałych dochodów własnych gminy nie ujmował rozliczeń z lat ubiegłych ściągniętych odsetek karnych i innych nie dających się przewidzieć dochodów. Ich realizacja w trakcie roku wpłynęła na zwiększenie planu ostatecznego.

Zmiany planu w dotacjach budżetowych są bardzo zróżnicowane. Wynikają one z faktu, że na etapie planu pierwotnego nie wszystkie dotacje są ujmowane w budżecie i w skali całego roku.

Ich konkretyzacja następuje w trakcie roku w zależności od zdarzeń i polityki państwa (dotacje zlecone z zakresu administracji rządowej) bądź starań gminy o pozyskanie tych dotacji na realizację zadań własnych. W ramach tych kryteriów można stwierdzić, że w planie ostatecznym dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej wzrosły do planu pierwotnego o 251 058 zł., a najwyższy ich wzrost nastąpił w zasiłkach na pomoc społeczną (176,6 tys. zł.). Odwrotne zjawisko wystąpiło w planie dotacji na zadania własne gminy, który uległ zmniejszeniu o 226 612 zł. Podstawową tego przyczyną było fikcyjne zaplanowanie dotacji na inwestycję budowy sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 na kwotę 500 tys. zł., którą następnie w ramach korekt budżetu wyłączono z planu dochodów. Wyłączono również z dochodów gminy dotację inwestycyjną w kwocie 200 000 zł. na odbudowę muru oporowego na potoku R-20 ze względu na przeniesienie tej inwestycji do zadań na 2001 r. Zwiększenie pozostałych dotacji, głównie na cele oświaty, wpłynęło korzystniej na ostateczny ich kształt w stosunku do planu pierwotnego.

Zwiększenie planu subwencji podyktowane zostało faktem 50% zwrotu utraconych dochodów z tytułu ustawowych ulg w podatkach lokalnych w kwocie 371,5 tys. zł. oraz częściowego pokrycia skutków wzrostu wynagrodzeń nauczycieli wynikających z Karty Nauczyciela w kwocie 176,4 tys. zł.

Zarówno plan dochodów jak i ich faktyczne wykonanie są wyższe od wykonania 1999 r. Wprawdzie dynamika wykonanych dochodów do r.ub. wyniosła zaledwie 101,3% tj. o 125,3 tys. zł., ale zróżnicowanie w poszczególnych źródłach dochodów jest dużo większe, co wykazuje poniższe zestawienie będące syntezą danych zawartych w zał. nr 1 do sprawozdania.

Źródła dochodów wg zał. nr 1		zmiany do r.ub w tys. zł.
1. dochody z podatków i opłat		- 60,9
2. udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa		+ 246,9
3. wpływy od jednostek budżetowych		+ 84,5
4. dochody z majątku gminy		- 43,9
5. pozostałe dochody własne		+ 6,1
6. dochody ze źródeł pozabudżetowych		- 210,0
7. dotacje ogółem		- 247,9
w tym: a) inwestycje	- 541,0	
b) na administrację rządową	+ 171,0	
8. subwencje		+ 350,5
	razem:	+ 125,3

Przyjęcie danych zestawienia bez komentarza dałoby jednak zniekształconą ocenę działalności gminy. Dotyczy to szczególnie poz. 1, 6 i 8.

Zmniejszenie dochodów z podatków i opłat lokalnych jest wynikiem uregulowań ustawowych na mocy, których gmina utraciła dochody własne w wysokości 701 tys. zł. Na tę stratę złożyły się ulgi ustawowe w podatku rolnym i leśnym na sumę 30,7 tys. zł. oraz ulgi ustawowe w podatku od nieruchomości i od środków transportowych na łączną sumę 670,3 tys. zł. Te ostatnie wynikły z faktu uzyskania w maju 2000 r. przez jeden z zakładów statusu zakładu pracy chronionej. Gdyby je dodać do uzyskanych dochodów gminy z podatków i opłat, wtedy byłyby one wyższe od r.ub. o 609,4 tys. zł. Tymczasem ustawodawca przewidział rekompensatę utraconych dochodów gminy z tytułu ustawowych ulg i zwolnień w postaci części rekompensującej subwencji ogólnej. Rekompensata ta następuje z półrocznym opóźnieniem i wypłacana jest w dwóch ratach: I rata w m-cu maju roku następnego za utracone dochody w II półroczu roku poprzedniego, II rata w m-cu października roku budżetowego za utracone dochody w I półroczu tego roku. W rezultacie takich uregulowań gmina z utraconych w 2000 r. dochodów w łącznej kwocie 701 tys. zł. otrzymała tylko 350,5 tys. zł., drugą zaś ratę otrzyma w maju 2001 r.

Zatem zmniejszenie dochodów z podatków i opłat lokalnych o 60,9 tys. zł. zaliczanych w statystyce do dochodów własnych gminy jest pozorne, podobnie jak pozorny jest wzrost dochodów gminy otrzymanych z budżetu państwa w formie subwencji rekompensującej.

Duży spadek dochodów ze źródeł pozabudżetowych (poz. 6 zestawienia) wynika z faktu, że gmina w 2000 r. nie mogła już korzystać z funduszy pomocowych z Unii Europejskiej, w tym również z funduszu PIARU, które przestały funkcjonować z końcem 1999 r. Dla przypomnienia można dodać, że gmina w latach 1998-99 uzyskała pomoc z tych funduszy w kwocie 1 063 505 zł.

Ustosunkowując się do pozostałych różnic można stwierdzić, co następuje:

- dochody gminy z udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa pochodzą z podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych. W podatku dochodowym od osób prawnych są one niższe od r.ub. o 36,1 tys. zł. tj. o 45%. Ich spadek jest pochodną pogarszającej się sytuacji finansowej zakładów działających na terenie gminy. W podatku dochodowym od osób fizycznych nastąpił wzrost dochodów do r.ub. o 283 tys. zł. tj. o 16,9%. wielkość udziału gminy w tym podatku liczona jest wskaźnikiem wyprowadzonym z relacji tego podatku na terenie gminy do podatku w skali całego kraju, przy czym relację tę ustala się na podstawie danych sprzed dwóch lat w stosunku do roku obliczeniowego. Można z tego wyciągnąć wniosek, że gminy mało uprzemysłowione i o wysokim poziomie bezrobocia uzyskują mniejsze wpływy z tego podatku.
- o wzroście dochodów od jednostek budżetowych zdecydowały wpływy środków z Miejskiego Domu Kultury funkcjonującego przez cały rok jako jednostka budżetowa oraz wpływy środków ze żłobka i przedszkoli, które w I półroczu 2000 r. funkcjonowały jako jednostki budżetowe, podczas gdy w 1999 r. wszystkie te jednostki działały jako zakłady budżetowe, w których wpływy z usług stanowiły dochody własne tych zakładów.
- sławetna ustawa sejmowa o prywatyzacji mienia komunalnego zahamowała proces sprzedaży lokali mieszkalnych. Zawetowanie tej ustawy przez Prezydenta RP nie pozwoliło jednak odrobić strat spowodowanych ustawą sejmową, przez co dochody z majątku gminy ukształtowały się poniżej wykonania r.ub.
- zmniejszenie wartości dotacji ogółem nastąpiło głównie za sprawą otrzymania mniejszych dotacji na inwestycje, których zakres rzeczowy został bardzo poważnie ograniczony. Zwiększenie wydatków bieżących na oświatę przy równoczesnej konieczności spłaty kredytów dotychczas zaciągniętych ograniczyło wielkość środków własnych na inwestycje, a co za tym idzie - również ograniczenie możliwości otrzymania dotacji na inwestycje.

Szczegółową specyfikację źródeł dochodów budżetu gminy zawiera zał. nr 1 do sprawozdania.

Utracone dochody budżetu gminy z tytułu zastosowania obniżonych przez gminę górnich stawek w podatku od nieruchomości wyniosły 99,8 tys. zł. Jest to znaczna poprawa w stosunku do lat ubiegłych, bowiem w 1999 r. zmniejszenie dochodów z tego tytułu wyniosło 237,6 tys. zł., a w 1998 r. 370,8 tys. zł. Z tytułu udzielonych umorzeń, ulg i odroczeń w podatkach gmina zaniżyła swoje dochody o 64,5 tys. zł. Również i na tym odcinku nastąpiła zdecydowana poprawa bowiem utracone dochody gminy z powyższych decyzji wyniosły odpowiednio:

w 1999 r. - 318,9 tys. zł. w tym w podatku od nieruchomości 237,8 tys. zł.

w 1998 r. - 361,4 tys. zł. w tym w podatku od nieruchomości 333,8 tys. zł.

Zmniejszenie utraconych dochodów jest dowodem konsekwentnej polityki gminy w poszukiwaniu wzrostu dochodów własnych z podatku i opłat lokalnych.

Wystarczy przypomnieć, że w 1999 r. podniesiono stawki podatku od nieruchomości średnio o 15%, a podatku od środków transportowych o 17%. Podobnie na rok 2000 podniesiono stawki tych podatków odpowiednio o 13% i o 18%. Nie wzięto jednak pod uwagę sytuacji finansowej podatników. W rezultacie należności na koniec 1999 r. z niezapłaconego podatku od nieruchomości wyniosły 442,7 tys. zł. i wzrosły do roku poprzedniego 2 krotnie.

Podobnie stan należności z podatku od nieruchomości na koniec 2000 r. wyniósł 506,8 tys. zł. i wzrósł do r.ub. o 14,5% mimo wyczerpania wszystkich możliwości i trybu postępowania wynikających z ordynacji podatkowej. Zatem podnoszenie stawek podatkowych oraz zaostrzenie kryteriów w udzielaniu umorzeń wcale nie oznacza automatycznego wzrostu dochodów gminy. Nie bez wpływu na tę sytuację jest polityka podatkowa państwa. Wysokie podatki pogarszają sytuację finansową firm i wpływają na wzrost bezrobocia. W budżetach gmin znajduje to odbicie w dochodach z podatków lokalnych i udziałach w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych. Jeśli gmina obniży maksymalne stawki podatków lokalnych bądź je w części umorzy to karana jest dodatkowo zmniejszeniem części podstawowej subwencji ogólnej. W przypadku naszej gminy zmniejszenie w tej części subwencji do r.ub. wyniosło 209,5 tys. zł. Jeśli zaś gmina nie skorzysta z uprawnień w zakresie obniżania stawek podatkowych i umorzeń podatków, może doprowadzić do zapaści finansowej bądź upadłości firm działających na jej terenie i wzrostu bezrobocia.

II Wydatki budżetu gminy

W wyniku dokonanych w trakcie roku korekt budżetu ostateczne wielkości planu wydatków budżetowych ukształtowały się odpowiednio:

	Plan pierwotny	Plan ostateczny	Odchylenie	Wykon. 1999 r.
- wydatki bieżące	8 879 734	9 835 287	+ 955 553	8 090 282
- wydatki inwestycyjne	1 605 000	247 098	- 1 357 092	1 837 726
- wydatki ogółem	10 484 734	10 082 385	- 402 349	9 928 008

Na tak znaczne korekty w planie wydatków budżetowych złożyło się wiele przyczyn, wśród których do najważniejszych należy zaliczyć:

- 1) przyjęcie zawyżonego fikcyjnie budżetu gminy na 2000 r. przez Radę Miejską,
- 2) zmiany w wynagrodzeniach nauczycieli wynikające z ustawy - Karta Nauczyciela,
- 3) zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu przedszkoli i żłobka.

Ad. 1 przyjęty przez Radę Miejską w dniu 23 marca 2000 r. budżet gminy na 2000 r. został fikcyjnie zawyżony. Założenie takie miało na celu zaprezentowanie ambitnych (czytaj: bez pokrycia) zamierzeń rozwojowych gminy celem znalezienia poparcia przed zbliżającym się referendum o odwołanie organów władzy gminy, którego termin wyznaczono na 26 marca 2000 r.

Zawyżenie dochodów budżetowych nastąpiło:

- w dotacjach na inwestycje odbudowy potoku R-20 i budowy sali sportowej przy szkole Podstawowej nr 2 na łączną kwotę 700 tys. zł. Nie miało ono uzasadnienia prawnego ani merytorycznego. W przypadku odbudowy potoku R-20 wielkość tej dotacji mogła być przyznana dopiero po przeprowadzeniu przetargu i zawarciu umowy z wykonawcą robót. Dotację na budowę sali sportowej ujęto w budżecie mimo braku jakichkolwiek uzgodnień i nie posiadania dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
- w dochodach z majątku gminy na 350 tys. zł., które miały być osiągnięte ze sprzedaży terenów pod stację benzynową oraz sprzedaży wyciągu narciarskiego. W obu przypadkach gmina nie posiadała dokumentacji prawnej i własnościowej. Nie rozpoczęto również procedury przekształcenia i wyceny gruntów oraz nie przewidziano na te cele środków w planie wydatków.
- w dochodach z podatku od nieruchomości na 380 tys. zł., które zamierzono osiągnąć przy założeniu 100% ściągальności tego podatku i wyegzekwowania zaległości z lat ubiegłych.

Zawyżone fikcyjnie dochody przeznaczono na zwiększenie inwestycji o 1330 tys. zł. a resztę 100 tys. zł. na zwiększenie wydatków bieżących głównie w szkołach. Wprowadzając do planu pseudo ambitne zadania nie wzięto pod uwagę występujących od pierwszych miesięcy roku wysokich wydatków bieżących na utrzymanie dróg i oczyszczanie ulic oraz wysokich przekroczeń kosztów w ZGKiM i MDK.

Prostowanie tych nieprawidłowości stało się dopiero możliwe po odwołaniu organów władzy samorządowej. Za rządów pełnomocnika organów gminy skorygowano fikcyjne dochody i wydatki na łączną kwotę 1 050 tys. zł. Pozostałe korekty nastąpiły w IV kwartale pod rządami nowo wybranych władz gminy. Nie udało się przy tej okazji zlikwidować przekroczeń wydatków bieżących zanotowanych w okresie I półrocza, co w rezultacie musiało znaleźć odbicie w zwiększeniu planu wydatków bieżących.

Ad. 2 Wprowadzenie postanowień ustawy - Karta Nauczyciela spowodowało kolejne zmiany w planie budżetu, które spowodowały wzrost wydatków bieżących na wynagrodzenia z narzutami dla nauczycieli na kwotę 401 790 zł. Na pokrycie tych wynagrodzeń gmina otrzymała z budżetu państwa środki w kwocie 315 401 zł., a z własnych środków musiała dołożyć 86 389 zł.

Ad. 3 Przekształcenia organizacyjne w przedszkolach i żłobku, w wyniku których stały się one od 1 lipca 2000 r. ponownie zakładami budżetowymi spowodowały zwiększenie planu wydatków bieżących o 46,6 tys. zł. w stosunku do planu pierwotnego, w którym wydatki na te placówki zaplanowane były jako dla jednostek budżetowych.

Faktycznie zrealizowane wydatki były niższe od planu o 465,3 tys. zł. Tak znaczne odchylenie od planu powstało w wyniku wymuszonej polityki finansowej państwa, wyrażającej się w nie przekazywaniu należnych gminie środków. Problem ten wystąpił już bowiem w I półroczu w związku z koniecznością realizacji postanowień Karty Nauczyciela. Zagwarantowane - aczkolwiek - nie wystarczające - środki z budżetu państwa na wyrównanie skutków podwyżek wynagrodzeń nauczycieli zostały określone na kwotę 315 401 zł. Z korespondencji prowadzonej w tej sprawie z Urzędem Wojewódzkim i Ministerstwem Finansów wynikało, że część należnych środków gmina otrzyma w 2001 r. Podobnie, w przypadku należnej gminie refundacji wynagrodzeń robotników publicznych i interwencyjnych, budżet państwa nie realizował swoich zobowiązań począwszy od miesiąca września. Przy zmniejszonych wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku od nieruchomości gminie zabrakło środków na realizację planowanych wydatków bieżących, w tym również na wyrównanie wynagrodzeń nauczycieli. W tak trudnej sytuacji gmina musiała ponadto wywiązać się z obowiązku spłaty przypadających na 2000 r. rat kredytów i pożyczek długoterminowych w wysokości 97 500 zł. oraz należnych z tego tytułu odsetek. Jak wynika z rocznego rozliczenia łączna kwota tych spłat wyniosła 131 404 zł. Nie było zatem innej alternatywy jak tylko zaciągnięcie kredytu na sfinansowanie wydatków nie mających pokrycia w planowanych dochodach. Przed podjęciem tej decyzji wprowadzono bardzo rygorystyczną dyscyplinę w wydatkowaniu środków budżetowych nawet kosztem ograniczenia bądź nie realizowania wielu planowanych wydatków bieżących.

Z chwilą podpisania w dniu 22 grudnia 2000 r. umowy bankowej o zaciągnięciu kredytu na rachunek bieżący dochodów gminy nastąpiły nie zapowiedziane wpływy zaległości z budżetu państwa.

I tak:

- środki na wyrównanie skutków podwyżek wynagrodzeń nauczycieli w kwocie 176 429 zł. wpłynęły na rachunek gminy w dniu 30 grudnia 2000 r.
- zaległości za 4 miesiące w refundacji wynagrodzeń robotników publicznych w kwocie 65 443 zł. wpłynęły w dniach 22 grudnia i 30 grudnia 2000 r.

W sytuacji tej poczynione wcześniej ograniczenia zaowocowały oszczędnością faktycznych wydatków w stosunku do planu, a gmina osiągnęła nadwyżkę budżetową za rok 2000 w kwocie 27 941 zł.

W całości wydatków budżetowych, wydatki z budżetu gminy na inwestycje wyniosły 247 098 zł, co stanowi zaledwie 2,6%. Ich zakres rzeczowy zawarto w zał. nr 7 do sprawozdania. Wyższa kwota poniesionych nakładów inwestycyjnych od środków przekazanych z budżetu gminy na inwestycje wynika z finansowania tych inwestycji pozostałością środków na rachunkach inwestycyjnych z r.ub.

W działalności bieżącej największe środki z budżetu gminy pochłaniają jednostki i zakłady budżetowe. Na ich utrzymanie wydano 7 119 900 zł. przeznaczając 74% całości wydatków budżetowych. W strukturze wydatków wg działów klasyfikacji budżetowej największy udział stanowią wydatki na oświatę pochłaniające 45,8% wydatków ogółem, podczas gdy w r.ub. udział ten stanowił 40,6%. Same wydatki bieżące na szkoły, GZO i dowożenie uczniów wyniosły 3 602 970 zł. Tymczasem subwencja oświatowa wyniosła 2 522 015 zł., a dotacje z budżetu państwa na wydatki bieżące szkół wyniosły 160 207 zł. W sumie środki z budżetu państwa na wydatki bieżące szkolnictwa w kwocie 2 682 222 zł. pokryły koszty w 74,4% podczas gdy w 1999 r. pokrycie to sięgało 84,2%. Przenosząc te relacje na wielkości bezwzględne można stwierdzić, że o ile w 1999 r. gmina dołożyła z własnych środków na wydatki bieżące kwotę 451 tys. zł., to w 2000 r. kwota ta wyniosła 920,7 tys. zł.

Drugą w kolejności sferą pochłaniającą znaczne środki jest sfera socjalno - kulturalna obejmująca przedszkola, żłobek, kulturę i opiekę społeczną.

Łączne wydatki bieżące z budżetu gminy na tę sferę wyniosły 2 825, 6 tys. zł. co stanowi 30, 2 % wydatków bieżących ogółem. Największy udział w tej sferze stanowi opieka społeczna, na którą wydano 1 508 tys. zł podczas, gdy przyznane na tę działalność dotacje z budżetu państwa w kwocie 897 tys. zł pokryły koszty w 59, 5 %.

Gmina zatem do tej działalności dołożyła własne środki w kwocie 611 tys. zł.

Wydatki na kulturę wyniosły 487, 5 tys. zł i były wyższe od roku ubiegłego o 16, 2 %.

W wydatkach tych daje się zauważyć systematyczny wzrost wydatków na 4 świetlice wiejskie z chwilą ich wyłączenia z Miejskiego Domu Kultury z dniem 1. 07. 1999 r., co obrazuje poniższe zestawienie.

I p. 99 r.	II p. 99 r.	% 2:1	Wyk. 99 r.	Wyk. 2000	% 5:4	Plan 2001	% 7:5
1	2	3	4	5	6	7	8
30, 6	43, 2	141,2	73,8	92,4	125,2	132,9	143,9

* wydatki na świetlice
w tys. zł

W sumie wydatki na oświatę i sferę socjalno - kulturalną pochłaniają 76 % bieżących wydatków budżetu gminy. Fakt ten powinien skłaniać do poszukiwań bardziej racjonalnych rozwiązań w tych rodzajach działalności. mamy bowiem nadmiernie rozbudowaną, nie spotykaną w innych gminach sieć placówek oświatowych i kulturalnych. Ich utrzymanie ogranicza środki na zaspokajanie innych istotnych potrzeb lokalnych, zwłaszcza w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej.

Podsumowując całość budżetu gminy należy wskazać, że wykonany budżet 2000 r. zamknął się wynikiem dodatnim, co wynika z poniższego zestawienia:

-	wykonane dochody budżetu gminy	9 644 990 zł
-	wykonane wydatki budżetu gminy	9 617 049 zł
-	wynik (nadwyżka budżetowa)	+ 27 941 zł

Po uwzględnieniu wyniku za 1999 r. oraz spłat rat kredytów i pożyczek w 2000 r. skumulowany wynik gminy wyniesie:

1.	wolne środki z roku ubiegłego	320 679 zł
2.	nadwyżka budżetowa za 2000 rok	27 941 zł
3.	spłata rat kredytów i pożyczek w 2000 r.	97 500 zł
4.	wynik (wolne środki) na koniec 2000 r. (1+2-3)	251 120 zł

Szczegółowe umówienie wydatków 2000 r. (wg załącznika nr 3)

Dział 40 Rolnictwo

Rozdział 4402 Poniesione faktycznie wydatki związane były z dopłatami gminy do inseminacji zwierząt w gospodarstwach rolnych do czasu rozwiązania umowy ze Stacją Hodowli i Unasienniania Zwierząt.
Konieczność rozwiązania tej umowy wynikała z pisma Ministerstwa Finansów, które gmina otrzymała faxem 20. 01. 2000 r.
Wielkość poniesionych wydatków wyniosła 816 zł.

Rozdz. 4495 Zgromadzono tu wydatki sołectw na łączną kwotę 3 674 zł oraz dotacje dla KRUS 500 zł na dofinansowanie konkursu p.n. Bezpiecznie prowadzone gospodarstwo rolne w zakresie bhp", którą przekazano na mocy zawartego porozumienia.

Na wydatki sołectw złożyły się:

-	materiały biurowe i prenumerata prasy fachowej	215 zł
-	opłacenie ryczałtów telefonicznych sołtysów	2 318 zł
-	wydatki materiałowe na organizację placów zabaw i poprawę estetyki wsi	605 zł
-	imprezy dla dzieci (dzień Dziecka, Mikołaj)	536 zł

Dział 50 Transport

Rozdz. 5613 Wydatki na utrzymanie dróg gminnych wyniosły 23 465 zł i dotyczyły montażu znaków drogowych, naprawy barierek ulicznych, mostów i kładek oraz udrożnienia kanalizacji deszczowej. Na samą naprawę mostku ulicznego w Głuszycy Górnej wydano 18, 4 tys. zł a na udrożnienie kanalizacji 2, 8 tys. zł

Dział 70 Gospodarka Komunalna

Rozdz. 7221 Na oczyszczanie ulic i dróg gminnych wydano 95 722 zł. Były one wyższe od poniesionych w r. ub. o 42, 2 %. Ich dynamika była rezultatem braku skutecznego nadzoru nad wykonawcami usług jak również zawarcia umowy zlecenia z osobami fizycznymi na wiosenne oczyszczanie ulic z pominięciem pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy.

Rozdz. 7231	Na utrzymanie zieleni miejskiej wydano z budżetu gminy 15 699 zł. Poza tymi wydatkami z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska sfinansowano przycinkę drzew oraz zakup krzewów i sadzonek na kwotę 21 077 zł.		
Rozdz. 7262	Koszty oświetlenia ulic wyniosły 151 448 zł, z tego zużycie energii pochłonęło 117 729 zł a naprawy i konserwacja oświetlenia 33 719 zł. Dynamika tych kosztów do roku ubiegłego wyniosła 115, 1 %.		
Rozdz. 7395	Rozdział ten ujmuje pozostałe wydatki działalności komunalnej zarówno bieżące jak i na inwestycje. W ramach wydatków bieżących sfinansowano:		
1.	roboty publiczne i interwencyjne, na które złożyły się:		
-	wynagrodzenia z narzutami	37 430 zł	
-	wydatki rzeczowe na obsługę robót publicznych (ekwiwalenty, zakupy narzędzi, utrzymanie biura robót, szkolenie bhp, badania lekarskie, usługi transportowe itp. , delegacje)	19 337 zł	
-	odszkodowanie za wypadek przy pracy	1 701 zł	
		<hr/>	
	razem	58 468 zł	
2.	naprawy przystanków autobusowych	3 058 zł	
3.	naprawa muru oporowego	1 497 zł	
4.	roboty na placu targowym	845 zł	
	ogółem wydatki bieżące	<hr/>	63 868 zł

Na inwestycje komunalne przekazano z budżetu gminy kwotę 85 548 zł
z tego:

- na odbudowę potoku R - 20 4 000 zł
(ogłoszenia w prasie, kompletowanie dokumentacji)
- na budowę przyłączy sanitarnych do kolektora 81 548 zł

Na budowę przyłączy gmina otrzymała dotację z budżetu państwa 50 000 zł

Dział 74 Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne

Rozdz. 7411 Na działalność bieżącą ZGKiM przekazano z budżetu gminy dotację przedmiotową w wysokości 586 980 zł
Wg sprawozdania Rb - 30 realizacja planu finansowego tego zakładu budżetowego przedstawia poniższe skrótowne zestawienie:

	Skorygowany plan roczny	Wykonanie	% wykonania
I Przychody	3 351 480	3 333 457	99,5
z tego:			
1) przychody własne	2 764 500	2 746 477	99,3
2) dotacja z budżetu gminy	586 980	586 980	100,0

II Wydatki (koszty)	3 310 044	3 332 302	100,7
III Środki obrotowe			
1) stan na początek roku	- 31 436	- 31 436	100,0
2) stan na koniec roku	10 000	- 30 281	-----
3) różnica stanów (1-2)	- 41 436	+ 1 155	2,8
IV Wynik działalności (I - II lub III 3)	- 41 436	+ 1 155	2,8

Z przedłożonych danych wynika, że ZGKiM poprawił stratę finansową o 1 155 zł.

Nie osiągnął on jednak zaplanowanego zysku 41 436.

Na poprawę tej straty wpłynął wynik na działalności własnej - nie dotowanej co wynika z poniższego rozliczenia:

Rodzaj działalności	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności	Wynik
I. Działalność dotowana	3 074 620	3 079 898	- 5 278
z tego:			
- wywóz nieczystości	364 239	444 004	80 755
- sprzedaż wody	456 796	527 105	- 70 309
- centralne ogrzewanie	469 901	519 217	- 49 316
- gospodarka mieszkani.	1 196 704	1 588 582	- 391 878
- dotacje z budżetu gminy	586 980	-----	+ 586 980
II. Działalność własna - nie dotowana	327 631	321 198	+ 6 433
z tego:			
- usługi pogrzebowe	199 253	198 182	+ 1 071
- pozostałe usługi odpłatne	83 466	83 123	+ 343
- zyski nadzwyczajne	44 912	-----	+44 912
- straty nadzwyczajne	-----	39 843	- 39 893
III. Wynik ogółem I + II			+ 1 155

W uzupełnieniu powyższych danych można dodać, że następuje poprawa wyniku na działalności dotowanej, natomiast pogarsza się wynik na działalności własnej.

Obrazują to poniższe dane.

	W y n i k i f i n a n s o w e		
	Wykon. 1999 r.	Wykonanie I pół. 2000 r.	Wykonanie 2000 r.
wynik na działalności dotowanej	- 99 305	- 37 734	- 5 278
wynik na działalności własnej	+ 20 814	+ 31 841	+ 6 433

Na podstawie powyższych danych można postawić następujące wnioski:

1. Zgodnie z ustawą o najmie lokali można uznać, że w związku z cenami regulowanymi czynszów mieszkalnych gospodarka mieszkaniowa może być dotowana.

Nie ma natomiast ekonomicznego uzasadnienia dotowanie opłat za dostawę wody i wywóz nieczystości. Opłaty te powinni pokrywać najemcy lokali mieszkalnych. Należy zatem dokonać głębokiej analizy ponoszonych kosztów w tych rodzajach działalności oraz przeglądu nośników tych mediów celem ustalenia przyczyn deficytowości a następnie skorygować stawki ustalonych opłat.

2. ZGKiM musi ponosić odpowiedzialność za decyzje powodujące powstawanie strat na działalności dotowanej. Nie można bowiem dokonywać wydatków i zaciągać zobowiązań ponad wielkości określone w planie.

Ujemny stan środków obrotowych na koniec roku jest wynikiem nadwyżki zobowiązań nad płynnymi aktywami obrotowymi (środki pieniężne, materiały, towary, należności) co oznacza, że zakład kredytował koszty działalności nie spłaconymi zobowiązaniami. Działanie takie jest naruszeniem dyscypliny budżetowej. Same zobowiązania na koniec roku w kwocie 628 747 zł stanowią wartość ponad dwumiesięcznych kosztów działalności. Przekraczają one należności o 118, 6 tys. zł.

Rozdz. 7421 Poniesione wydatki związane były z kosztami szczepienia psów i były niższe od planu o 21, 4 %.

Rozdz. 7523 Ujmuje wydatki na Ochotniczą Straż Pożarną zgodnie z wymogami krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego, do którego gmina przystąpiła w latach poprzednich. Wykonane wydatki były niższe od planu o 12, 5 %. Nie mniej jednak ich wielkość 22 739 zł była wyższa od roku ubiegłego o 31, 8 %. tak znaczny wzrost tych wydatków jest efektem mało skutecznego nadzoru i kontroli gminy nad tą placówką w zakresie wydatków finansowanych przez gminę.

Rozdz. 7551 Poniesione wydatki w kwocie 208 zł dotyczą wykonania odbitek mapek wydzielonych terenów.

Rozdz. 7552 Na wyceny gruntów, nieruchomości i pojedynczych lokali przeznaczonych do sprzedaży bądź dzierżawy wydano 85 915 zł tj. 77 % zaplanowanych wydatków. Można tu dodać, że dochody ze sprzedaży mienia wyniosły 407 475 zł

Rozdz. 7695 Poniesione wydatki dotyczyły:

- utrzymania cmentarza ofiar faszyzmu w Kolcach	2 000 zł
w całości finansowane dotacją z budżetu państwa	
- wykonania cząstkowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ogłoszeń w prasie o terenach podległych przestrzennemu zagospodarowaniu	5 688 zł
- wydatków z budżetu gminy na inwestycję rozbudowy cmentarza komunalnego	11 350 zł